

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 230 – september 2022

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

- [Overheid lanceert website onsnieuwepensioen.nl](#) 1
- [Nieuwe box 3 komt in 2026](#) 2
- [Rectificatie](#) 2

Vraag van de maand

- [Gevolgen nabetaling pensioen](#) 3

Wetgeving en beleid

- [Besluit pensioenen internationale organisaties](#) 4

Jurisprudentie

- [Uitkering C-polis belast](#) 5
 - [Aftrek eigen woning bij helfte in jaar vóór echtscheiding](#) 6
 - [Onderhoudskosten monumentenpand aftrekbaar?](#) 6
 - [Eenmalige uitkering arbeidsongeschiktheidsverzekering belast](#) 7
-

Fiscaal Juridische Signalen

Overheid lanceert website onsnieuwepensioen.nl

Met de website www.onsnieuwepensioen.nl kunnen burgers in eenvoudige taal op hoofdlijnen informatie krijgen over de voorgenomen nieuwe regels voor pensioen.

[Nieuwsbericht rijksoverheid van 25 augustus 2022](#)

De wijzigingen in het pensioenstelsel raken nagenoeg iedereen. De rijksoverheid vindt het belangrijk dat iedereen toegang heeft tot informatie over deze wijzigingen. Daarom is de internetsite www.onsnieuwepensioen.nl gelanceerd. Hierop wordt in eenvoudige taal uitgelegd wat pensioen is, waarom het pensioenstelsel wijzigt, wat hetzelfde blijft en wat er verandert. Ook is er een praktisch overzicht van wat men nu al zelf kan doen aan het inkomen voor later. Speciaal voor professionals is een set aan communicatiemiddelen beschikbaar via de website www.werkenaanonspensioen.nl.

Belang voor de praktijk

Nationale-Nederlanden communiceert als pensioenuitvoerder zelf natuurlijk ook over de wijzigingen in het pensioenstelsel. Je kunt die informatie [hier](#) terugvinden.

Nieuwe box 3 komt in 2026

Het kabinet heeft naar aanleiding van een onderzoek van Capgemini besloten de invoering van de 'Nieuwe Box 3' uit te stellen tot 2026.

[Nieuwsbericht rijksoverheid d.d. 5 september 2022](#)

De huidige vermogensrendementsheffing van box 3 heeft zijn langste tijd gehad. Het kabinet wil het liefst naar een systeem waarbij belasting wordt geheven over het werkelijke rendement. In het coalitieakkoord is afgesproken om dit stelsel in 2025 in te voeren. Maar naar aanleiding van een [onderzoek](#) van Capgemini heeft het kabinet besloten de invoering uit te stellen tot 2026. De overbruggingswetgeving volgens de zogenaamde spaarvariant blijft daarom een jaar langer bestaan.

Belang voor de praktijk

In onze Nieuwsbrief Special Prinsjesdag 2022 zijn we ook reeds ingegaan op de voorgestelde overbruggingswetgeving, de Overbruggingswet Box 3. Hierin wordt uitgegaan van de werkelijke verdeling van spaargeld en beleggingen en van het werkelijke rendement daarop. Onder die overbruggingswetgeving zullen spaarders bij de huidige lage rentestanden niet of nauwelijks belasting betalen over hun spaartegoeden in box 3.

Rectificatie

Oplettende lezers maakten ons attent op een drietal onjuistheden in onze Nieuwsbrief FJA nr. 229 – Prinsjesdag 2022.

Startersvrijstelling overdrachtsbelasting

De startersvrijstelling overdrachtsbelasting bedraagt in 2023 € 440.000 en niet € 405.000.

Tarief overdrachtsbelasting	2022	2023
Woningen (hoofdverblijf)	2%	2%
Overige onroerende zaken	8%	10,4%
Startersvrijstelling grensbedrag	€ 400.000	€ 440.000

Afbouw Algemene heffingskorting

De afbouw van de Algemene heffingskorting is **met ingang van 2025** en niet met ingang van 2023 afhankelijk van het verzamelinkomen.

AOW-leeftijd

In de tekst is opgenomen dat de AOW-leeftijd in 2022 66 jaar en vier maanden is. Dit moet zijn 66 jaar en 7 maanden. Het opgenomen overzicht is wel correct.

Jaar	AOW-leeftijd
2021	66 jaar en 4 maanden
2022	66 jaar en 7 maanden
2023	66 jaar en 10 maanden
2024	67 jaar
2025 e.v.	Elk jaar levenswinst wordt vertaald in 8 maanden langer doorwerken en gemiddeld 4 maanden langer AOW-pensioen.

Vraag van de maand

Gevolgen nabetaling pensioen

Door een fout van mijn pensioenuitvoerder heb ik in 2020 te weinig pensioenuitkering gekregen. Deze achterstallige pensioentermijnen werden vorig jaar (in 2021) in één keer aan mij uitbetaald. Dit bedrag staat sindsdien op mijn spaarrekening. Nu krijg ik een brief van de Belastingdienst dat ik door deze betaling boven de grens van de huurtoeslag kom en daarom de hele huurtoeslag over vorig jaar moet terugbetalen. Kan ik hier nog iets tegen doen?

De nabetaling van uw inkomsten heeft vorig jaar geleid tot een éénmalige piek in uw inkomsten. Deze piek in het inkomen leidt niet alleen tot een mogelijk progressienadeel in de loon- en inkomstenbelasting en mogelijk lagere heffingskortingen maar ook tot terugvordering of vermindering van toeslagen.

Voor de huurtoeslag geldt zowel een inkomenstoets als een vermogenstoets. Voor de inkomenstoets geldt, dat wanneer het toetsingsinkomen boven een bepaalde grens komt, de huurslag vervalt. Hoe hoog het inkomen mag zijn, hangt af van de huur, de leeftijd van de aanvrager en de samenstelling van het huishouden. Het toetsinkomen is gelijk aan het verzamelinkomen in de aanslag inkomstenbelasting.

Voor de vermogenstoets gelden wel vaste bedragen die jaarlijks worden aangepast. In 2022 mag iemand maximaal € 31.747 aan vermogen hebben om huurtoeslag te krijgen. Samen met een toeslagpartner mag dit bedrag worden verdubbeld.

Sommige inkomens tellen niet mee bij het bepalen van het toetsinkomen voor de huurtoeslag. Dit wordt ook wel het 'bijzonder inkomen' genoemd. Welk inkomen wordt bedoeld is terug te vinden in [art 2b, Besluit op de huurtoeslag](#). In deze bepaling wordt ook de nabetaling van inkomsten (loon of uitkering) over vorige jaren genoemd. Als de nabetaling gemiddeld meer bedraagt dan € 2.300 per berekeningsjaar blijft de nabetaling alleen buiten beschouwing als over de berekeningsjaren waarop de nabetaling betrekking heeft minder huurtoeslag zou worden genoten dan wanneer de betrokken inkomsten niet als nabetaling zouden zijn uitbetaald.

Wilt u van de regeling gebruik maken, dan moet u dit zelf aanvragen via deze [link](#). Let erop dat u dit tijdig doet. Daarnaast dient u bezwaar te maken tegen de terugbetaling van de huurtoeslag. Als u bezwaar maakt tegen de berekende huurtoeslag, dan moet u dit indienen binnen zes weken vanaf de datum waarin u de brief heeft ontvangen waarin staat dat u moet terugbetalen.

Alleen voor de huurtoeslag kan worden gevraagd om een bijzondere nabetaling of uitkering niet mee te tellen. Voor andere toeslagen zoals de Zorgtoeslag, Kinderopvangtoeslag en Kindgebonden budget tellen deze inkomsten altijd mee.

Voor de vermogenstoets telt de gestorte nabetaling gewoon mee. Er kan sprake zijn van 'bijzonder vermogen' voor de huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget dat niet meetelt als vermogen. Nabetalingen van loon of uitkeringen horen hier in ieder geval niet bij. In [art 9 Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen](#) is vastgelegd wat onder bijzonder vermogen verstaan wordt.

Belang voor de praktijk

Als bijzonder inkomen wordt ook aangemerkt:

- *wezenuitkeringen die met toepassing van [art. 49 Anw](#) worden betaald aan een ander dan de wettelijk vertegenwoordiger*
- *een afkoopsom van een klein ouderdoms- of nabestaandenpensioen.*

Met name bij de wezenuitkering is het in de praktijk een doorn in het oog dat wezen/voogden bij de Belastingdienst zelf een verzoek moeten indienen om de wezenuitkering te laten gelden als bijzonder inkomen. Niet iedereen is zich bewust van deze regeling. De wezenuitkering wordt in die gevallen automatisch opgeteld bij het huishoudinkomen, waardoor er binnen sommige huishoudens geen recht meer is op huurtoeslag. In het onderzoeksrapport [Doeltreffendheid van de wezenuitkering](#) dat op 18 juli

2022 aan de Tweede Kamer is aangeboden wordt voorgesteld om de wezenuitkering standaard te laten gelden als bijzonder inkomen.

Het is niet de verwachting dat deze standaard er ook komt voor nabetalings- en afkoopsommen van klein pensioen. Voor pensioen- en lijfrente-uitvoerders én adviseurs ligt er dan ook de uitdaging om betrokkenen over het bestaan van de regeling te informeren.

Voor wat betreft de invoering van het [Voorstel Wet herziening bedrag ineens per 1 juli 2023](#) hoeven we niet de illusie te hebben dat een uitzondering gemaakt zal worden voor afkoop van het bedrag ineens. In de [Verzamelbrief bedrag ineens](#) van 18 mei 2021 heeft Minister Koolmees van Sociale zaken en Werkgelegenheid aangegeven dat hij niet van plan is om het bedrag ineens tot het bijzonder inkomen te rekenen.

Wetgeving en Beleid

Besluit pensioenen Internationale Organisaties

Op 24 augustus 2022 is het Besluit pensioenen Internationale Organisaties in werking getreden. Met dit besluit wordt het voor gepensioneerden van internationale organisaties eenvoudiger om aangifte te doen van hun pensioen.

[Besluit pensioenen Internationale Organisaties van 23 augustus 2022, nr. 2022-206968, Stcrt. 2022, 21897](#)

Is op een pensioen, dat is opgebouwd bij een internationale organisatie, de omkeerregel van toepassing of niet? Met andere woorden, zijn de pensioenuitkeringen belast in box 1 of valt de waarde van het pensioen in box 3? Algemeen uitgangspunt van de Nederlandse inkomstenbelasting is dat pensioenuitkeringen behoren tot box 1. Dat is anders als de belastingplichtige aannemelijk maakt dat deze niet onder de omkeerregel vallen.

Inwoners van Nederland die een pensioenuitkering ontvangen van een internationale organisatie moeten gedetailleerde informatie kunnen overleggen als zij willen bewijzen dat het pensioen niet (of niet volledig) belastbaar is in box 1. Dat is in veel gevallen een te grote opgave. Zij moeten daartoe over de hele opbouwperiode van het pensioen laten zien hoeveel werknemerspremies zijn betaald en wat de werkgeverspremies waren. Ook moet aannemelijk gemaakt worden hoe de premies in aanmerking zijn genomen bij toepassing van een heffing. Die gegevens zijn vaak niet beschikbaar. Belastingplichtigen kunnen in dergelijke gevallen met de inspecteur tot een vaststellingsovereenkomst (VSO) komen. Hiermee wordt een bepaald feitencomplex aangenomen op basis waarvan heffing plaats vindt.

Voor een specifiek aantal pensioenregelingen is nu geregeld dat de deelnemer voor het doen van aangifte standaard uitgangspunten mag hanteren. Een VSO sluiten is dan niet nodig. Dit is mogelijk gemaakt voor pensioenregelingen van het Europees Octrooibureau, de Europese ruimtevaartorganisatie ESA, de NAVO, de OESO, de Raad van Europa, de WEU en twee Europese meteorologische instituten.

De belastingplichtige met een pensioenregeling bij één van deze organisaties kan zodoende (standaard) 2/3 van de pensioenuitkering aangeven als inkomen uit werk en woning (box 1) en 1/3 van de pensioenuitkering als bezitting in box 3. Zie ook § 4 van het besluit. Hiervan afwijken kan ook, maar dan zal de belastingplichtige in overleg met de inspectie moeten.

Belang voor de praktijk

Het wordt pensioengerechtigden van een aantal internationale organisaties eenvoudiger en minder omslachtig gemaakt om aangifte te doen van hun pensioenuitkering. Het besluit biedt hiervoor heldere richtlijnen en handvatten, zij het dat het beperkt wordt voor de genoemde organisaties. Is het toepassen van de standaard uitgangspunten niet wenselijk? Dan staat nog steeds de weg open om een eigen vaststellingsovereenkomst te sluiten met de Belastingdienst.

Jurisprudentie

Uitkering C-polis belast

Hof Den Bosch oordeelt dat de uitkering die belanghebbende ontvangt uit hoofde van de C-polis van zijn zus belast is.

[Hof Den Bosch 1 juni 2022, ECLI:NL:GHSHE:2022:1744](#)

Een vrouw sluit in 1992 een C-polis. Dat is een individuele pensioenverzekering, waarbij de vrouw verzekeringnemer is. Volgens de polisredactie gaat bij haar overlijden de verzekeringsuitkering naar haar eventuele partner en/of kinderen. Als die er niet zijn, gaat de uitkering naar haar werkgever. Dit laatste wordt ook wel restbegunstiging genoemd. De vrouw wordt op enig moment arbeidsongeschikt. Het dienstverband met haar werkgever eindigt. In 2004 verleent de verzekeraar premievrijstelling vanwege arbeidsongeschiktheid. Als de vrouw overlijdt, keert de verzekeraar in 2017 uit aan de broer van de vrouw. Dit doet de verzekeraar omdat de werkgever volgens de verzekeraar niet meer bestaat. De broer geeft de uitkering niet op in zijn aangifte inkomstenbelasting. Volgens hem is de uitkering namelijk onbelast. Hij stelt dat de pensioenverzekering al in 2004, bij premievrijmaking, fiscaal onzuiver is geworden. De Belastingdienst had op dat moment belasting moeten heffen. De inspecteur betreft de uitkering echter toch in de belastingheffing. Volgens Hof Den Bosch is dat terecht. Bij de premievrijmaking in 2004 is de pensioenverzekering verder niet aangepast en nog 'gewoon' zuiver in fiscale zin.

Belang voor de praktijk

Het fiscale oordeel van het hof is eenvoudig te volgen. De Hoge Raad heeft namelijk al veel eerder geoordeeld dat een uitkering uit restbegunstiging belast is voor de heffing van loon- en inkomstenbelasting ([ECLI:NL:HR:2002:AF2255](#)). Maar waarom ontvangt de broer eigenlijk de uitkering? Hij is geen (rest)begunstigde op de polis. Dat is de ex-werkgever. Bovendien is de stelling dat de ex-werkgever niet meer bestaat, wel erg kort door de bocht. De ex-werkgever is namelijk opgegaan in een groter, internationaal concern. Deze rechtsopvolger treedt natuurlijk gewoon in alle rechten en plichten van de oorspronkelijke werkgever. De verzekeraar had dus aan deze rechtsopvolger moeten uitkeren. Dat zij dat niet doet, zal uit pragmatische overwegingen zijn. Maar dat maakt het niet minder onjuist. Eigenlijk heeft de verzekeraar onverschuldigd betaald aan de man.

Er is ten tijde van de totstandkoming van de Witteveen-wetgeving ([Stb. 1999, 211](#)) veel te doen geweest over de restbegunstiging. Het kabinet wilde eigenlijk af van dit onzuivere element in pensioenregelingen. Maar omdat dit op praktische problemen bij uitvoerders stuitte, is onder strikte voorwaarden restbegunstiging nog steeds toegestaan. Dat verandert ook niet onder de [Wet toekomst pensioenen](#). Degene die bij een beetje pensioenkapitaal echter het meeste overhoudt van de restbegunstiging is de overheid. Bij restbegunstiging wordt niet in termijnen uitgekeerd maar in een bedrag ineens. Dat bedrag ineens is zoals gezegd belast voor de loon- en inkomstenbelasting. De effectieve heffing kan dan al snel oplopen tot 49,5%. In het hiervoor al genoemde arrest bepaalde de Hoge Raad dat de uitkering gezien moet worden als zijnde afkomstig uit een pensioenregeling. Diezelfde Hoge Raad heeft tien jaar eerder geoordeeld dat de uitkering óók belast is met – tegenwoordig – erfbelasting ([ECLI:NL:HR:1992:ZC4913](#)). Het argument daarbij: de uitkering uit restbegunstiging is géén uitkering uit een pensioenregeling en dus niet vrijgesteld voor de heffing van (nu) erfbelasting! Die dubbele heffing vinden wij maar merkwaardig en niet terecht. Overigens wordt de pijn wel iets verzacht doordat de netto-uitkering in de heffing van erfbelasting wordt betrokken.

Ten slotte nog een opmerking over revisierente. Volgens de verzekeraar is de man over de uitkering revisierente verschuldigd. Uit de uitspraak valt niet op te maken of de Belastingdienst ook daadwerkelijk revisierente bij hem in rekening heeft gebracht. Wij nemen aan dat dit niet het geval is. Revisierente is verschuldigd als er een verboden handeling heeft plaatsgevonden ([art. 30i lid 1 AWR](#)). In [art. 19b Wet LB 1964](#) zijn de verboden handelingen opgenomen. De uitkering uit hoofde van restbegunstiging valt niet te scharen onder één van deze verboden handelingen. Ook niet onder afkoop. Er wordt immers conform afspraak aan de restbegunstigde uitgekeerd, en daar is fiscaalrechtelijk niets mis mee. Wat de zaak hier compliceert, is dat er helemaal niet aan een restbegunstigde wordt uitgekeerd. Maar dan nog, menen wij, is er geen sprake van een afkoop situatie. Geen revisierente dus.

Aftrek eigen woning bij helfte in jaar vóór echtscheiding

Afspraken in een echtscheidingsconvenant kunnen in het jaar vóór scheiding niet zorgen voor een andere verdeling van eigenwoningaftrek.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 25 augustus 2022, nr. 2021/2956, ECLI:NL:RBZWB:2022:5043](#)

Man en vrouw scheiden op 19 februari 2020. Beiden zijn eigenaar van dezelfde woning. Tot 2019 stonden zij op hetzelfde woonadres ingeschreven en waren zij elkaars fiscale partner. In het echtscheidingsconvenant is opgenomen dat beiden vanaf 2019 de daadwerkelijk zelf betaalde hypotheekrente aftrekken. De man neemt hier bij zijn aangifte 2018 alvast een voorschot op door het gehele bedrag aan saldo inkomsten en aftrek eigen woning in zijn aangifte op te nemen. De vrouw neemt een deel van de eigen woningaftrek in haar aangifte op. De man is van mening dat het echtscheidingsconvenant ook ziet op de afhandeling van onderlinge vorderingen en schulden uit de periode voor de scheiding. De rechtbank is het hier niet mee eens. Man en vrouw waren het gehele jaar 2018 elkaars partner. Het echtscheidingsconvenant houdt niet in dat voor het jaar 2018 voor een andere verdeling dan bij helfte is gekozen. Het echtscheidingsconvenant bepaalt pas op welke wijze door belanghebbende en zijn ex-partner aangifte wordt gedaan vanaf het jaar 2019.

Belang voor de praktijk

Volgens [art 2.17 lid 2 Wet IB2001](#) kunnen de belastingplichtige en zijn partner bij het doen van hun aangifte kiezen in welke onderlinge verhouding ze bepaalde inkomensbestanddelen aangeven. Als er geen keuze is gemaakt, of de gekozen verdeling telt niet op tot 100%, dan vindt de toerekening van een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel fictief plaats op grond van [art. 2.17 lid 3 Wet IB 2001](#). Deze fictie houdt in dat bij ieder de helft van deze toe te rekenen inkomensbestanddelen in aanmerking wordt genomen. De keuze voor de verdeling van een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel moet door de belastingplichtige en zijn partner volgens [art. 2.17 lid 2 Wet IB 2001](#) gezamenlijk worden gedaan. Als zo'n gezamenlijke keuze voor de verdeling is gedaan, kan de inspecteur niet afwijken van die keuze. Natuurlijk is hiervoor wel vereist dat beiden nog samen 'door één deur kunnen'. Helaas wijst de praktijk veelal anders uit.

Op de site van de Belastingdienst is een [brochure](#) te vinden waarin een aantal fiscale aandachtspunten genoemd staat waar rekening mee moet worden gehouden bij het opstellen van het echtscheidingsconvenant. Zo wordt daar onder andere ingegaan op de vraag wanneer het beter is om apart of samen aangifte inkomstenbelasting te doen.

Onderhoudskosten monumentenpand aftrekbaar?

Rechtbank Noord-Holland oordeelt dat aftrek van onderhoudskosten voor monumentenpanden niet mogelijk is omdat de eigenaar de kosten niet voldoende aannemelijk maakt.

[Rechtbank Noord-Holland 22 april 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:4959](#)

Een man bezit een monumentenpand in Amsterdam. Bij de aangifte inkomstenbelasting brengt hij een bedrag van ruim € 49.000 in aftrek als onderhoudskosten voor monumentenpanden. Op een vraag van de inspecteur om een onderbouwing van de onderhoudskosten reageert de man niet. De inspecteur weigert vervolgens de aftrek. In de bezwaarprocedure overlegt de man een taxatierapport waarin een onafhankelijk taxateur vaststelt dat een bedrag van € 2.543 als uitgaven voor monumentenpanden in aftrek kan komen. De inspecteur volgt vervolgens dit rapport. De man is echter van mening dat op basis van een eerder opgemaakt bouwkundig rapport en het advies van een vochtdeskundige de aftrekbare kosten ruim € 32.000 bedragen. In dit bedrag is ook de vervanging van de keuken en kitwerk in de badkamer begrepen. Hij legt de zaak voor aan de rechter.

Rechtbank Noord-Holland stelt vast dat het taxatierapport slechts is gebaseerd op de zichtbare gebreken als gevolg van vochtproblemen. Er is geen onderzoek gedaan naar de omvang van eventuele niet-zichtbare bouwkundige gebreken. De rechter is dan ook van mening dat de man er niet in slaagt eventuele kosten van herstel van niet-zichtbare gebreken voldoende aannemelijk te maken.

De rechtbank is van mening dat de kosten van het kitwerk in de badkamer voor aftrek in aanmerking komen. De vervanging van de keuken kwalificeert als een verbetering van de woning. En kosten van verbetering vormen geen aftrekbare onderhoudskosten voor monumentenpanden. De inspecteur heeft de aftrekbare kosten terecht op € 2.543 vastgesteld.

Belang voor de praktijk

Tot 2019 konden particuliere eigenaren van rijksmonumentpanden de kosten van onderhoud van een rijksmonumentpand fiscaal in aftrek brengen. Op grond van [art. 6.31 Wet IB 2001](#) (tekst 2018) waren de onderhoudskosten voor een rijksmonument (na aftrek van eventuele subsidies) voor 80% aftrekbaar. Er moest sprake zijn van beschermd rijksmonument dat was ingeschreven in het Monumentenregister. Aftrek was niet mogelijk voor gemeentelijke monumenten ('beeldbepalend' of 'een beschermd stadsgezicht'). Onder onderhoudskosten wordt verstaan de kosten van werkzaamheden om het pand in bruikbare staat te herstellen of te houden. Kosten van verbetering kwamen niet in aftrek.

Voor de fiscale aftrek is in 2019 de '[Subsidieregeling woonhuismonumenten](#)' in de plaats gekomen. De subsidie kan worden aangevraagd door particuliere eigenaren van een rijksmonument met een woonfunctie en bedraagt maximaal 35% van de instandhoudingskosten. Niet alle kosten komen voor subsidie in aanmerking. Dat doen alleen kosten voor werkzaamheden die zien op de instandhouding van het rijksmonument. Daarbij geldt dat de werkzaamheden sober en doelmatig en technisch noodzakelijk zijn. Ook werkzaamheden gericht op het voorkomen van verval of het voorkomen van vervolgschade kwalificeren. Daarbij kan je denken aan schilderwerk, het herstellen van voegen, het repareren of vervangen van goten en afvoeren, het vervangen van kapotte dakpannen, of het herstellen van scheuren in het buitenpleisterwerk.

De subsidieaanvraag moet worden ingediend in de periode van 1 maart tot en met 30 april, volgend op het kalenderjaar waarin de kosten zijn gemaakt. Om te bepalen in welk jaar de kosten zijn gemaakt, is de factuur bepalend. Uit de factuur moet blijken in welk jaar de werkzaamheden zijn uitgevoerd. Per jaar kan per particuliere eigenaar ten hoogste één aanvraag worden ingediend. Deze subsidieregeling is bedoeld voor eigenaren van monumentale woonhuizen. Eigenaren van andere monumenten die bewoond worden (boerderijen, landhuizen en sommige molens) kunnen desgewenst gebruik maken van een alternatieve regeling, de '[Subsidieregeling instandhouding monumenten](#)'.

Eenmalige uitkering arbeidsongeschiktheidsverzekering belast

De speciale fiscale regelingen voor slachtoffers van de Nieuwjaarsbrand in Volendam zijn niet van toepassing op een door betrokkene zelf afgesloten arbeidsongeschiktheidsverzekering.

[Gerechtshof Amsterdam 19 juli 2022, ECLI:NL:GHAMS:2022:2237](#)

Betrokkene is één van de slachtoffers van de cafébrand in Volendam. Hij had in 2006 een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) afgesloten. Een paar jaar later werd hij arbeidsongeschikt en ontving hij van de schadeverzekeraar in verband daarmee periodieke uitkeringen. In 2015 is de AOV beëindigd en ontvangt hij op grond van een beëindigingsovereenkomst een eenmalig bedrag van € 300.000. De man is van mening dat de eenmalige uitkering onbelast is. Hij beroept zich op de speciale regeling (§ 7.3.2. van het [Besluit van 7 september 2009, nr. CPP2009/483M](#)). Daarnaast doet hij een beroep op het gelijkheidsbeginsel; in vier bekende gevallen heeft de Belastingdienst in de eerste jaren na de brand vergelijkbare uitkeringen niet belast. De inspecteur corrigeert de aangifte en stelt dat de uitkering belast is. De man is het hier niet mee eens en legt de zaak voor aan de rechter.

Evenals de rechtbank meent het hof dat het [Besluit van 7 september 2009, nr. CPP2009/483M](#) niet op deze eenmalige AOV-uitkering van toepassing is. De uitkeringen door de schadeverzekeraar waren bedoeld ter compensatie van derving van inkomsten en gerelateerd aan een bron van inkomsten, waarbij de premies in aftrek konden worden gebracht. Uitkeringen op grond van de 'Regeling Tegemoetkoming in schade in verband met functionele invaliditeit' waren daarentegen bedoeld om slachtoffers de mogelijkheid te geven de draad van het leven weer op te pakken en hun toekomst zelf vorm te geven.

De man kan evenmin aan (de bewoordingen van) het besluit het vertrouwen onttelen dat de eenmalige uitkering niet belast zou worden. De speciale regeling zag op een eenmalige tegemoetkoming van

maximaal € 150.000 van het Rijk in geval van functionele invaliditeit. De uitkering die betrokkene in dit geval ontving was afkomstig van een particuliere schadeverzekeraar. Dat de inspecteur meer dan tien jaar daarvoor arbeidsongeschiktheidsuitkeringen onbelast had gelaten, berustte op een fout. Ook een beroep op het gelijkheidsbeginsel kan in zo'n geval niet slagen.

Belang voor de praktijk

Premies voor rechten op periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval zijn volgens [art. 3.124 lid 1 aanhef en onderdeel c Wet IB 2001](#) uitgaven voor inkomensvoorzieningen. De premies komen uitsluitend voor aftrek in aanmerking als de arbeidsongeschiktheidsverzekering is afgesloten bij een professionele verzekeraar. De uitkeringen zijn belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen ([art. 3.100 lid 1 aanhef en onder b Wet IB 2001](#)). Een AOV, waarvan de premies zijn afgetrokken als uitgaven voor inkomensvoorzieningen kan vóór het einde van de overeengekomen looptijd worden beëindigd. In de besproken uitspraak van het hof ontvangt betrokkene in verband met de beëindiging een eenmalige uitkering van € 300.000.

- *Wordt een AOV beëindigd met een eenmalige uitkering en de arbeidsongeschiktheid is al ingetreden (zoals in deze casus), dan is dat een verboden handeling in de zin van [art. 3.133 lid 2 Wet IB 2001](#). Het bedrag van de eenmalige uitkering wordt dan in aanmerking genomen als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen en belast in box 1. De verschuldigde revisierente bedraagt (maximaal) 20% van de uitkering.*
- *Wordt een AOV beëindigd met een uitkering, maar de arbeidsongeschiktheid is nog niet ingetreden, dan wordt het bedrag van de uitkering in aanmerking genomen als negatieve uitgaven en daarmee belast in box 1. Revisierente is niet verschuldigd.*
- *Wordt een AOV beëindigd zonder enige uitkering, dan worden geen negatieve uitgaven in aanmerking genomen en is (uiteraard) geen revisierente verschuldigd.*

Zie ook § 3.3 van het [Besluit van 16 mei 2019, nr. 2019-115021, Stcrt. 2019, 30558](#).

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Ferd Beukers
Hans IJskes
Gerda Lagarde
Maarten van Mierlo
Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.